

12 let tvorby ÚSES v Hustopečích

Petr Berka

Městský úřad Hustopeče

Odbor životního prostředí

Brno 7. září 2022

Hustopeče u Brna

Okres Břeclav

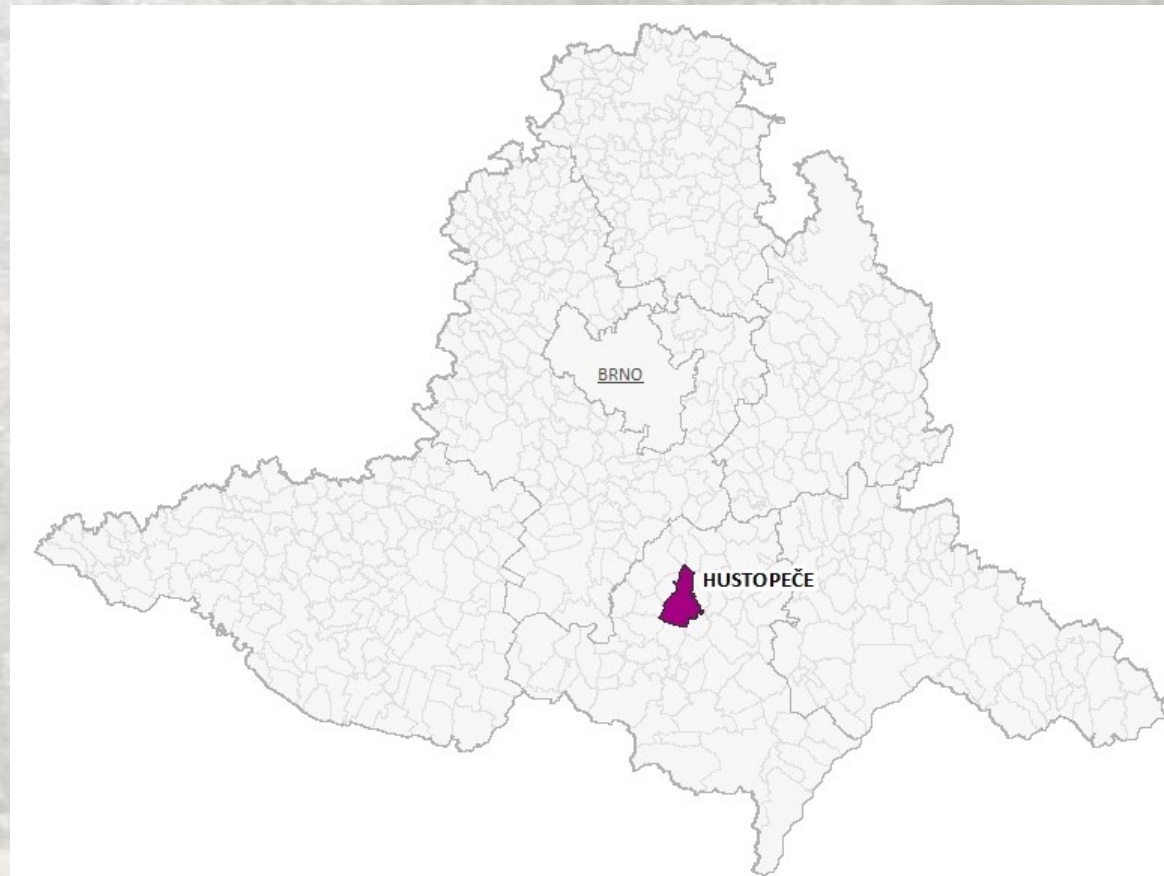
Kraj Jihomoravský

Rozloha: 2.454 ha

Počet obyvatel: asi 6000

Obecní úřad obce s rozšířenou působností

- správní obvod 28 obcí

Historie využívání krajiny

Většinu obyvatel do konce druhé světové války tvořili Němci

- r. 1930 - 1862 Němců a 1715 Čechů
- r. 1946 odsun německého obyvatelstva do Bavorska
- tzn. velká výměra pozemků ve vlastnictví státu a města

Pozemkové úpravy

Jednoduché

- 14 lokalit
- Ukončené mezi r. 1996-2014

Komplexní

- 5 bloků
- Ukončené mezi r. 2003-2009

Přesto některé pozemky určené pro ÚSES zůstaly ve vlastnictví fyzických nebo právnických osob.

Získání dalších pozemků

Směnou

- 1,7 ha od zemědělské společnosti
- Místní biokoridor

Smlouvou o spolupráci

- 1,3 ha od zemědělské společnosti
- Část nadregionálního biokoridoru

Realizované projekty ÚSES

Název projektu	Výměra	Z toho revitalizace	Realizace	Celkové náklady	Spoluúčast město	Poznámka
Biotechnické úpravy větrolamů v k.ú. Hustopeče, IV V1 – U vodáren	1,5	0,69	2009/10	2.713.000	---	Nový IP + revitalizace (realizoval Pozemkový úřad)
Obnova Krajiných struktur Křížový vrch	3,7	3,7	2013/14	5.064.000	152.000	Revitalizace BC
Zřízení prvků ÚSES v lokalitě Volská hora	5,7	---	2013/14	5.389.000	105.000	nové RBK + BC
Tůně v nivě Štinkavky	0,7	0,7	2014	2.260.000	---	vyhloubení pěti tůní v BC
Prvky ÚSES – Lokality Čtvrtě, Díly a Kamenec	2,3	0,34	2014	5.193.000	260.000	Nové IP, BK, RBK, odstranění nepůvodních dřevin
Obnova větrolamu	0,58	0,58	2015/16	530.000	1.000	Revitalizace BK
Hustopeče: Křížový kopec – rozšíření biocentra	2,1	---	2018	1.179.000	56.000	Rozšíření BC
Vybrané skladebné části ÚSES I.	5,76	---	2019-21	5.273.000	118.000	Nové BK, BC
Vybrané skladebné části ÚSES II.	4,55	---	2019-21	2.823.000	497.000	Nové BK, IP, NRBK

Realizované projekty ÚSES

9 projektů prvků územního systému ekologické stability

- Celková plocha **26,9 ha**

- **17** skladebných prvků

Nové **13**

Revitalizované **4**

První ukončený v roce 2010 (realizoval Pozemkový úřad)

Poslední ukončený 2021

Celkové náklady **30.424.000 Kč** (bez DPH)

- z toho spoluúčast města **3.449.000 Kč**

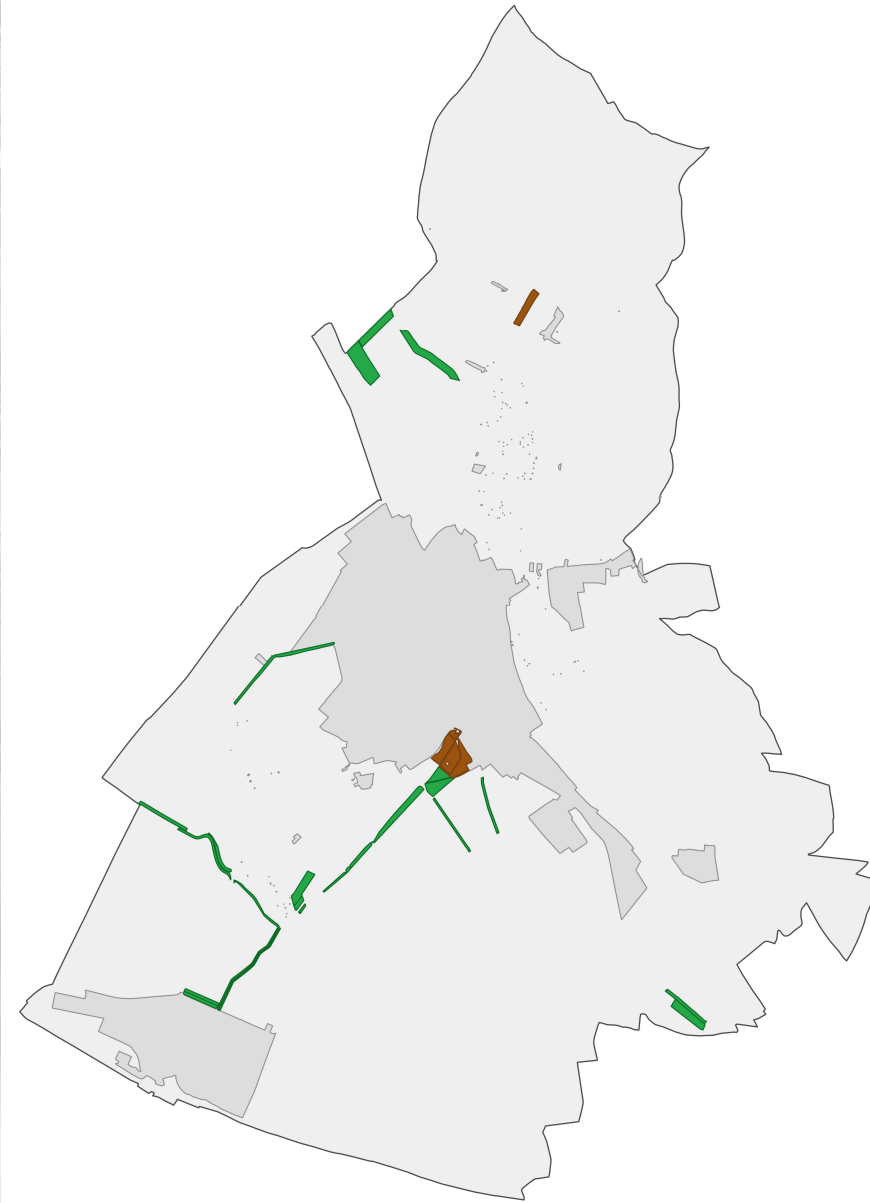
Mimo jednoho vše Operační program Životní prostředí

Co projekty zahrnovaly

Vytvoření nových prvků na orné půdě
(zatravnění, výsadba dřevin)

Revitalizace stávajících přírodních ploch

- Odstranění nežádoucích dřevin
 - geograficky nepůvodní (převážně akát)
 - konkurující hodnotným stromům
- Ošetření stávajících stromů
- Výsadba nových dřevin

Co projekty zahrnovaly

- Vyhloubení tůní v údolní nivě potoka
- Vytvoření hnízdní stěny pro vlhy pestré

Projekt péče po ukončení projektů

- Zpracovaný 2016
- Podklad i pro vyčíslení nákladů města na další péči
- V praxi téměř nevyužívaný
- Není vyloučena jeho potřeba v budoucnu

Vytvoření prvků ÚSES mimo projekty

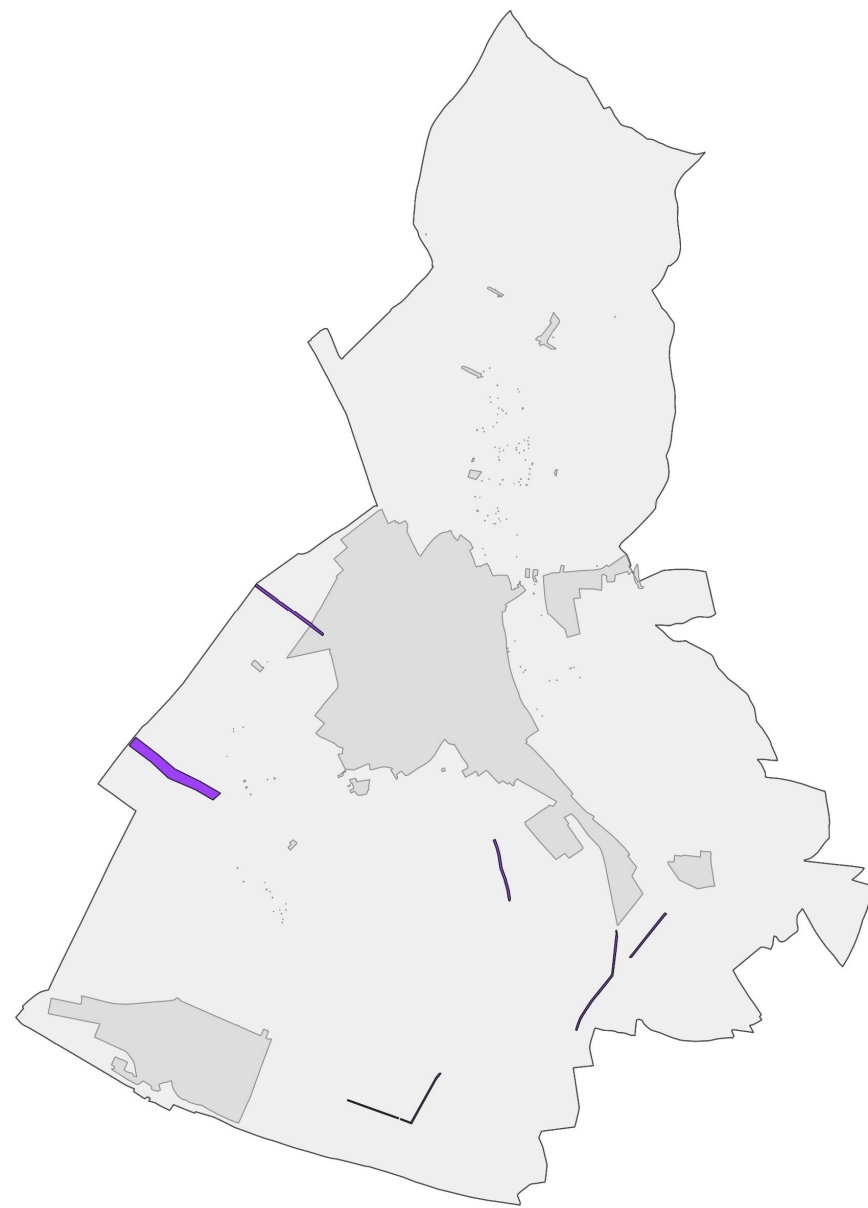
Náhradní výsadba za povolené kácení dřevin

Výsadba dřevin – snížení vlivu na krajinný ráz

Finanční dar místní společnosti na výsadbu stromů

Zatravnění údolnice

Vše bez využití dotačních prostředků

Vytvoření prvků ÚSES mimo projekty

Pozemky vyčleněné při pozemkových úpravách

- Interakční prvky
 - v OPŽP nižší dotace oproti BK a BC (80%)

Náhradní výsadbu využíváme i k náhradě uschlých (poškozených) sazenic na plochách realizovaných projektů

Náhradní výsadba za kácení při modernizaci železniční trati

- Interakční prvek vymezený podél vodního toku
- Výměra 0,92 ha
- Využíváno jako pole
- Vypovězená pachtovní smlouva zemědělské společnosti
- Geodetické zaměření
- Projekt výsadby zpracovaný odbornou firmou (zadalo SŽDC)
- Současně kvůli údržbě zatravněná i souběžná cesta (užívaná bez pachtovní smlouvy) 0,52 ha

Náhradní výsadba několika subjektů

- Interakční prvek podél polní cesty
- Výměra 0,66 ha
- Využíváno jako pole (bez pachtovní smlouvy)
- Geodetické zaměření

Výsadba stromů

- snížení negativního vlivu stavby na krajinný ráz

Interakční prvek podle vodního toku

- Asi 0,2 ha
- Využíváno jako pole (bez pachtovní smlouvy)

Dar místní společnosti

- Výsadba stromořadí podél asfaltové polní cesty
- Při výsadbě účast zaměstnanců firmy, občanů města, úředníků
- V rámci náhradní výsadby doplněno výsadbou keřů

15/07/2022

Zatrávnění údolnice

- Vychází z projektu KPÚ (protierozní opatření)
- Využíváno jako pole, v katastru jako trvalý travní porost
- Výměra 5 ha
- Nejprve dohoda se zemědělskou společností – 2014 zatrávnění
- Z hlediska ochrany přírody nevhodné zásahy (ekologická past)
 - mulčování v době rozmnožování živočichů
 - celá plocha současně
 - aplikace herbicidu při přejezdech

Zatrávnění údolnice

- 2021 převzato do správy Městských služeb
- Sečení dle odborných doporučení
- Náhradní výsadba za povolené kácení
- Umístění kmenů pokácených stromů
- Záměr výsadby sadu - jaro 2022 první vysazené stromy
prakticky plní funkci biocentra
v budoucnu napojení protierozními průlehy na prvky ÚSES

Prvky ÚSES plní svou funkci

Řuhák obecný

- Ohrožený druh podle zákona o ochraně přírody
- Druh přílohy Směrnice o ptácích
- Početnost: 1 pár na 225 m biokoridoru (6 párů na 1350 m biokoridoru)

Co umožnilo rozsáhlou realizaci a péči

Dotační tituly (OPŽP)

Vedení města

- **Projektové manažerky** (dvě pracovnice úřadu)
- **Městské služby Hustopeče** (organizační složka města)
 - Vyčleněný pracovník, který má o věc osobní zájem
 - uvážlivá doba a rozsah sečení
 - ponechání dřevní hmoty na místě
 - Zajišťování náhradní výsadby za kácení
 - vytyčování, kontrola, realizace výsadby

Co je problematické

Suché tůně

Co je problematické

Poškozené a zničené sazenice lip – drvopleň

Co je problematické

Nálet javoru jasanolistého, pajasanu žláznatého, kustovnice cizí
- nutno věnovat pozornost i okolí a případné nepůvodní druhy odstranit

Co je problematické

Okus keřů zvěří

- Nevadí, pokud jsou keře již vzrostlé a neuhynou
 - zdroj potravy je taky účel ÚSES
 - udržování otevřených ploch

Co je problematické

Rozrůstání keřů na sousední pozemky

- zatím jen na městské pozemky (nemusíme řešit)

Co zvyšuje pracnost (následnou péči)

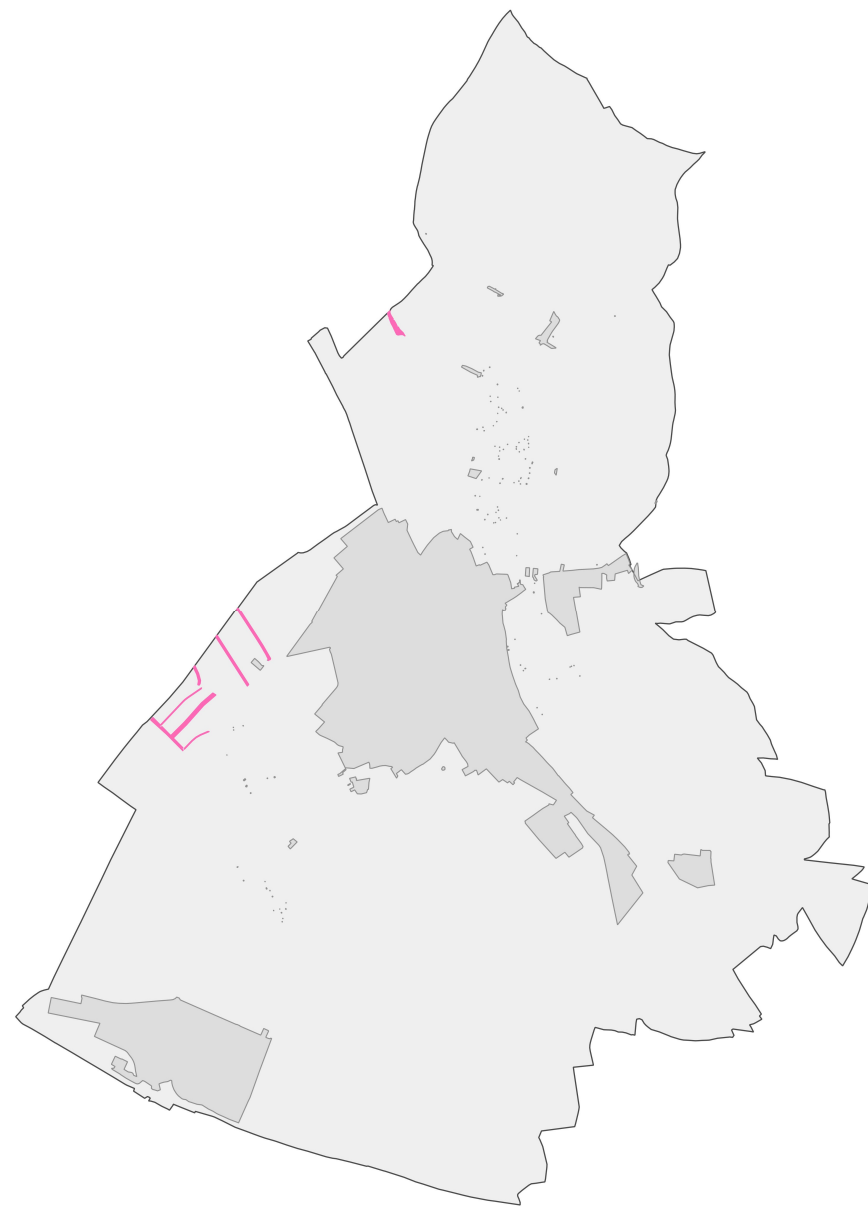
Nekvalitní kůly oplocení (smrkové) – krátká životnost

- Nutné opravy už po třech letech
- U lesnických výsadeb nutná údržba ještě mnoho následujících let
- V případě rozpadu oplocení může být zničená několikaletá péče
 - U rozpadajícího se oplocení již dáváme individuální ochranu
 - Tj. zvýšené náklady na péči a pracnost

Pokračujeme dál

V r. 2022 realizace dalších prvků

- Plocha **3,7 ha**
 - Protierozní opatření (zasakovací pásy)
 - Interakční prvky
 - Regionální biokoridor
- Náklady **4.220.000 Kč**

Děkuji za pozornost

Petr Berka

Městský úřad Hustopeče

Odbor životního prostředí

berka@hustopece.cz

